

Емили Кайн, НБУ

Концептуално презареждане

Как следващото поколение дизайнери събужда българската мода

Годишните ревюта на студентите по моден дизайн от НХА и НБУ категорично доказват, че бъдещето на българската мода принадлежи на смелите. В този обзор проследяваме как новото поколение творци използва радикалните силуети и сложните техники не като самоцел, а като ключ към пробуждането на една все още недоразвита у нас индустрия

ТЕКСТ / ИНА ИВАНОВА

ФОТОГРАФИЯ / КРИСТИНА ОДОНИ, МАРИЯ-МАГДАЛЕНА БОБЧЕВА, НАТАЛИ НИКОЛОВА, ПЛАМЕН ГАВРИЛОВ, СТИЛЯН МУРДЖИЕВ

Н ека си признаем – когато чуем студентско модно ревю, често си представяме неносими фантазии, изолирани в собствен творчески балон, далеч от реалността. Но какво се случва, когато този балон се спуска и от него излезе бъдещето на българската мода?

Истината е, че прогресът във всяка индустрия се ражда на ръба на радикалния експеримент. Бунтът срещу конвенционалното на студентите по мода тази година беше заявен още със самия избор на сценография. И двете събития се проведоха на изключително интересни локации – студентите от НХА превзеха депото на Центъра за градска мобилност, докато тези от НБУ избраха алтернативното пространство на Zoki's Warehouse. Суровите индустриални декори

Ния Йорданова,
НХА

Емили Кайн, НБУ

Кристина
Любенова,
НБУ

Обемът

От радикалните пропорции, вдъхновени от ъндърграунда и кукленската естетика (НБУ), до смазващата визуална метафора за тежестта на свръхконсумацията (НХА) – преувеличените силуети са новият език на младите дизайнери

Кристина Любенова,
НБУ

са неоспорима метафора за тяхната решителност да си проправят път по неутъпканите творчески пътеки.

Ако разгледаме паралелно двете учебни заведения, откриваме разлики в подхода, но и обща цел. Докато в Академията категорично се усеща респект към техниката най-вече чрез сложни набори и използване на геометрия, то в НБУ преобладава сантиментът към преувеличените силуети. И двата обаче водят към едно – предефиниране на носимото.

Ако има нещо, което се откроява на подиума през

този сезон, това е

ОБЕМЪТ КАТО ФОРМА НА ПРОТЕСТ

Емили Кайн от НБУ с колекцията си Freaky изследва трансформацията на тялото чрез преувеличени пропорции (при които раменете буквално достигат до ушите). Вдъхновена от маргинализираните групи, радикалната енергия на Club Kids и историческите freak шоута, тя превръща странността в сила, заявявайки, че дрехата не е създадена, за да се слее с тълпата, а за да привлече внимание. Подобен подход виждаме и при Кристина Любенова с нейната концепция NaraJuko Taksim, която майсторски сблъсква цветната ексцентричност на Токио с романтичната меланхолия на Истанбул. В моделите ѝ са вложени специфични и трудоемки техники, а

Емили Кайн, НБУ

Мина Благоева,
НХА

гамата е вдъхновена от кукленската естетика на Хараджуку. Достойна конкуренция от страна на НХА откривам в колекцията на Ния Йорданова, разнищваща проблема за консуматорството и властта. Младата дизайнерка се фокусира върху това как човек вече не се храни, за да оцелее, а живее, за да се храни – буквално и преносно. Тя прави паралел между изменената, дори деформирана ГМО храна, с която е зает пазарът, и изкривения човешки морал вследствие на алчността. С полъх от естетиката на Walter Van Beirendonck Ния показва как желанието за „още“ може да изкриви както идентичността, така и принципите. Особено впечатление правят уголемените обувки с високи платформи, „напомпани“ с тръбовидни елементи, а абсолютният шоуstopър е инсталацията от четири цветни чанти-сака, разположени симетрично върху мъжка върхна дреха – въздействаща метафора за смазващото брем на свръхконсумацията.

Този стремеж към нови форми намира продължение в изследването

Денислав
Димитров,
НБУ

Модата и архитектурата
Строгата геометрия среща движението на тялото в творенията на студентите

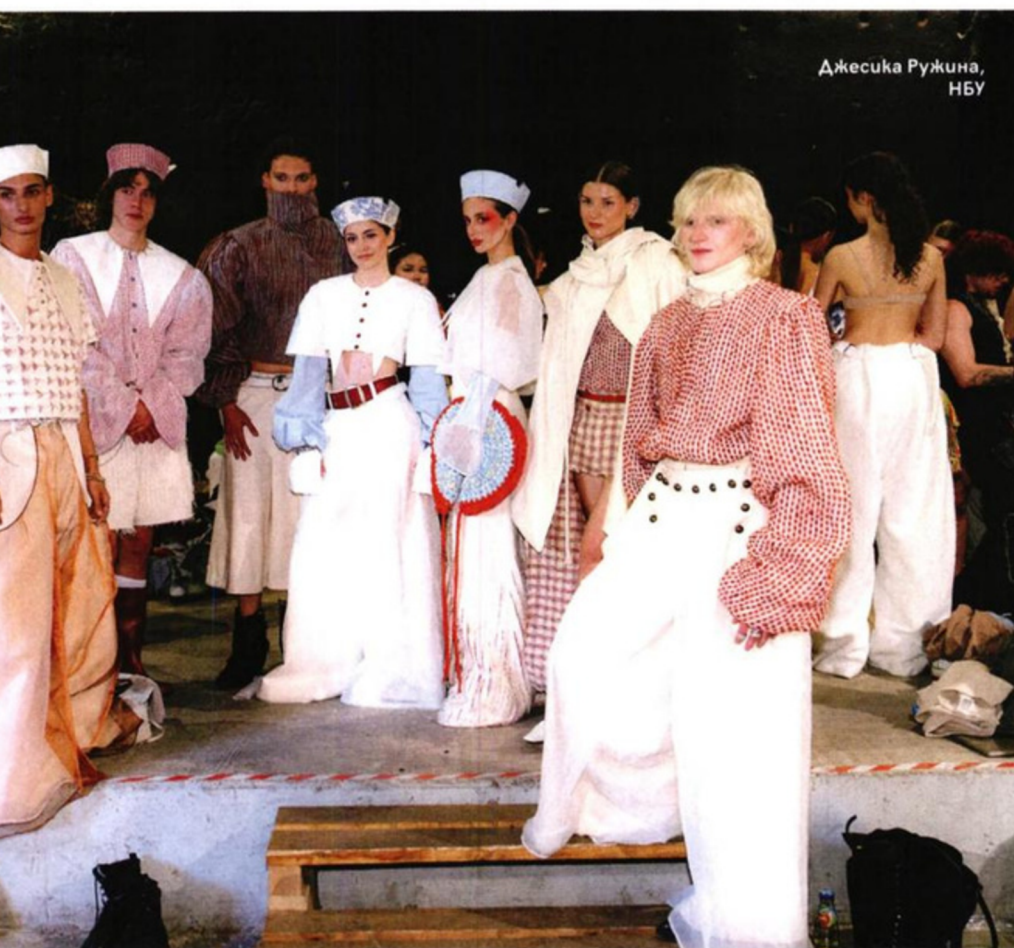

II и III курс, НХА

на допирните точки между

МОДАТА И АРХИТЕКТУРАТА

От едната страна стои строгият конструктивен подход, при който Денислав Димитров от НБУ залага на ясно изразени архитектурно-геометрични форми. Този лайтмотив резонира съвършено с второкурсниците от НХА, които работят по общ проект със студенти от УАСГ при доц. Орлин Иванов. Резултатът при тях е структуриран дизайн, граничещ с експеримент, който провокира конструкцията, съпоставяйки

Джесика Ружина,
НБУ

Морската тематика

Морето тук е метафора за тишината на душата, преди тя да избере своята емоция

Концептуалното начало в бяло

Лишени от цвята, сюрреалистичните форми, телените конструкции и обемните текстури изпълват, за да влязат в ролята на разказвач на истории

Момчил Петков, НХА

Природата като сурово вдъхновение

От свободата на ветроходството, запечатана в сложни конструкции, до въздействащите дрехи инсталации от счупени палатки, канпки и въжета, които улавят хаоса на бурята

Ирена Лозева, НХА

я с движението на човешката фигура чрез впечатляващи геометрични артикули.

В пълна опозиция на строгата геометрия на подиума изплува и усещането за флуидност чрез темата за морето. Джесика Ружина от НБУ използва органа в колекцията си The Silence Between, сякаш за да пресъздаде морски бриз, контрастиращ със суровия ефект на текстурираните материали и занаятчийските плетени елементи. Колекцията ѝ е вдъхновена от мига на тишината. Тя използва много текстилни техники, нагледно показващи как душата се отваря, за да покаже емоцията. Като моряците, които се чудят дали ще има буря, или ще гледат хоризонта, и обикновеният човек не знае какво емоционално състояние ще го завладее. Този баланс между експеримент и носимост откриваме и в морската естетика на Димитър Аврамов от академията.

Силно впечатление прави Ирена Лозева от IV курс във филиала на НХА в Бургас, чието вдъхновение от ветроходството се материализира в асиметрии, набори и експериментални форми с материя, с която рядко виждаме дизайнер да се заиграва. Георги Карангилски от НХА показва друг поглед към природата – чрез дрехите си инсталации той пресъздава преживяването от една буря по време на първото си къмпингуване. Използвайки нетрадиционни материали като счупени палатки, въжета и раници, дизайнерът създава цялостна история – като шапката с огромна периферия, декорирана с десетки канпки, запечатващи момента на бурята.

Материята сама по себе си също влиза в ролята на основен разказвач като бялото често служи за

КОНЦЕПТУАЛНО НАЧАЛО

Първокурсниците от НХА откриват ревлото с темата „Еньови нишки“, потопена изцяло в бяло. Запомнящо се е присъствието на творения, напоящи сюрреалистични създания, сред които из-

MONA позира за
DIVA в гащеризон
на Габриела Михова
от НХА

Жаклин Илиева,
НБУ

Габриела Михова,
НХА

Кожата

Категоричността на кожата разказва истории за травма, еволюция и надмощие. Суровата материя служи едновременно като спасителна броня срещу агресията и като инструмент за изграждане на безкомпромисни силуети

Ивайла
Петрова,
НБУ

Плетищата

Фината мекота на плетищата всъщност прикрива дълбоки психологически послания. Заг бохо шик естетиката и причудливите форми се крият сериозни размисли за цената на личната свобода, бягството в сънищата и смелостта да бъдеш истински

пъква изумителна асиметрична рокля от прозрачна материя с телена конструкция за глава, еволюираща във фуниеподобна форма. Силата на бялото като основа за разказване на истории чрез обеми и текстуре е блестящо защитена и от Ива Шопова от НБУ.

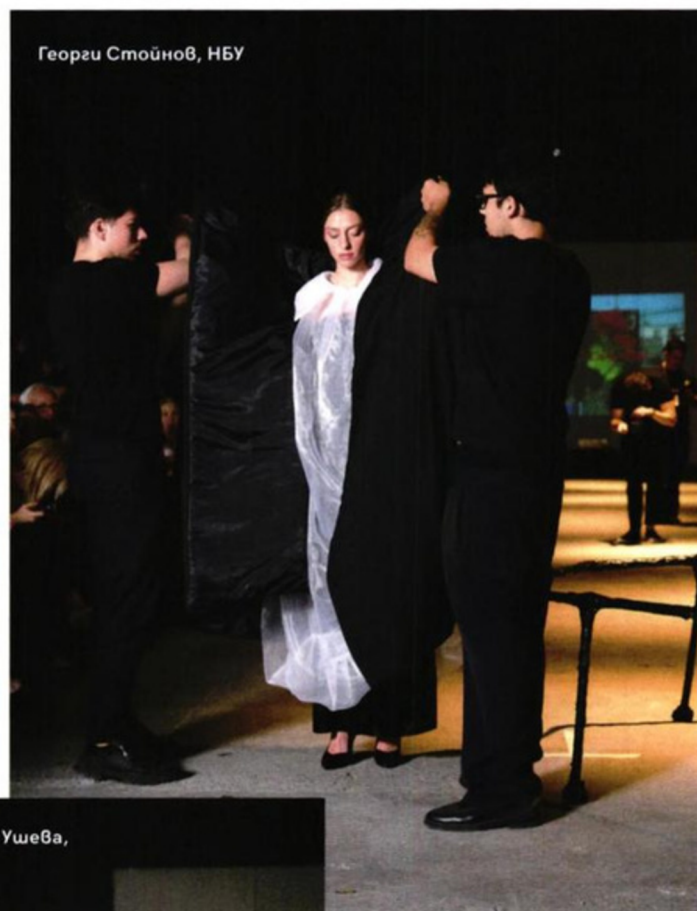
Успоредно с ефирността виждаме и категоричността на кожата. Жаклин Илиева от НБУ демонстрира впечатляваща зрялост с кожени корсети, обемни ръкави и аксесоари като ключове. Колекцията ѝ е свързана с темата за сексуалния тормоз – кауза, към която дизайнерката има категорично отношение. Жената в нейния прочит е много по-силна, но неслучайно колекцията се казва Stain („Петно“), защото след това неизменно остават следи. Тя използва контраста между кожа и коприна, символично обаяна в кръв. Нейният еквивалент в академията – Габриела Михова, също избира кожата, за да покаже еволюцията на своя дизайн от гащеризон с широки крачоли (който MONA носи на първата ни дигитална корица – б.а.) до аутфит на стероиди с преувеличени обеми.

Плетищата пък внасят необходимата мекота, прикриваща по-дълбоки послания. В НХА Галя Георгиева използва бохо шик плетища,

за да разкаже историята на Мара, избрала края на живота си пред робството, превръщайки колекцията си в ода за свободата. В НБУ Ивайла Петрова (една от победителките на тазгодишния конкурс за млади дизайнери Idea Moda – б.а.) с плетищата ни пренася в свят на сънища с колекцията си To Die, to Sleep или „Хамлет между живота и смъртта“. Чрез пола от възглавници с полъх на Бел епок и мрежеста рокля с инсталация, напомняща крила на насекоми, тя задава въпроса

Ивайла Ушева,
НБУ

Георги Стойнов, НБУ

Ивайла Ушева,
НБУ

дали да останем в реалността, или да отплаваме към неизвестното. Адекватна точка на този прочит слага колекцията на Ангелина Долгова от НХА, която превръща страха от обществото в смелост да бъдеш видим и истински. Модата на новото поколение е и

ПРЕЖИВЯВАНЕ, И ПЪРФОРМАНС

Никой не го доказва по-добре от Георги Стойнов от НБУ, чието дефиле се превръща в спектакъл – падаща черна пелерина от кадифе разкрива облак от бяла органза – материя, избрана вероятно заради нейната мистичност. В края на подиума остава купчина черни дрехи – референция към колекцията Horn of Plenty на Маккуин. Ивайла Ушева от НБУ и нейната колекция Confined е вдъхновена от ограничението на тялото. Отправна точка е усмирителната риза, напомняща за ограниченията, в които ни поставя вътрешният критик. Тя също залага на изненадата и преувеличените дължини с готически елементи, като акцентът пада върху две забележителни връхни дрехи в наситеночервено. В началото тя представя къса вариация на тренчкот с уголемени ревери и структуриран геометричен ръкав с цепка, от която се

Модата като перформанс

Категоричността на кожата разказва истории за травма, еволюция и надмощие. Суровата материя служи едновременно като спасителна броня срещу агресията и като инструмент за изграждане на безкомпромисни силуети

показват ръцете. Трансформацията на подиума продължава с вталена рокля с архитектурна кройка и структура на палто, която при премияне назад се пре-

върща в sack силует на гърба (обемна падаща свободно форма – б.а.), за да се стигне до абсолютната кулминация. Последното червено творение завладява пространството под формата на величествено кралско палто.

Концептуалният перформанс присъства също толкова силно и в академията, където Алис Демирева изследва темата за присъствието и отсъствието. Сцената, в която модел по белъо буквално съблича наслоените дрехи от друг, за да дефилира с тях, преминава от вън обикновеното обличане. Чрез сложните драперии и висящите червени нишки се създава визуален ефект на концептуално „опаковане“ на човешката фигура, навявайки категорични асоциации с мащабните инсталации на неразбрания у нас експериментатор Кристо.

Неслучайно третокурсниците от НХА поставят акцент именно върху трансформацията и осъзнатия дизайн. Балансът между техническите умения, суровата градска реалност и радикалната свобода на подиума ни казва, че времето на плахите опити е приключило. Тези млади дизайнери уверено водят родната мода към бъдещето. ❶